

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0513U000014

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-01-2013

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кшановський Олег Чеславович

2. Kshanovsky Oleg Cheslavovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.13

Назва наукової спеціальності: Мови народів Азії, Африки, аборигенів Америки та Австралії

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-12-2012

Спеціальність за освітою: 7.030502

Місце роботи здобувача: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 25904576

Місцезнаходження: 04053, Київ-53, вул. Воровського, 18/2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.174.02

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, 14, місто Київ, Україна, 01601

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.41.57

Тема дисертації:

1. Перська мова у функціонально-типологічному висвітленні
2. Persian language: functional-typological approach

Реферат:

1. Структура перської мови, починаючи з кінця I тис. до н.е., демонструє стійку тенденцію до зміни власного мовного типу. Уже в середньоперській мові на всіх її рівнях знаходимо елементи, притаманні мовам аглютинативної структури. У сучасній же перській мові існує більше двадцяти різнорівневих ознак, спряжених з аглютинативною технікою зв'язку морфем, таких, що "співпрацюють" на збереження детермінанти (стрижневої ознаки) аглютинативних мов - незмінної морфемі-слова. Процес набуття перською мовою цих ознак обов'язково повинен був супроводжуватися функціональними запозиченнями (такими, які на відміну від відомих всім формальних запозичень, не асимілюються до системи мови-реципієнта, а, навпаки, перебудовують елементи окремої підсистеми під модель мови-донора) на всіх мовних рівнях. Незважаючи на масовість у певні періоди часу семітських запозичень у перській мові на всіх мовних рівнях, вони жодним чином не вплинули на перебудову жодної підсистеми перської граматичної системи. Для доведення того, що процес впливу тюркських діалектів (зокрема, азербайджанської мови) на

перську мову триває й досі, нами було проведено польові дослідження вживання перської лексики з просторово-кількісною семантикою, на предмет виявлення в мовленні азербайджаномовних і персомовних іранців провідної стратегії щодо іменування просторових вимірів об'єктів. Було з'ясовано, що в устах азербайджаномовного населення Ірану перська мова зазнає відчутної прихованої інтерференції. У подальшому така модель функціонування лексичної підсистеми з семантикою розміру може стати причиною мовної конвергенції.

2. The analysis of the structure of the modern Persian language in order to identify the linguistic features of the morphological type found more than twenty features in all levels conjugated with agglutinate technique of morphemes bounding. This allows defining the modern Persian as the language of agglutinative morphological type. In other words, this allows considering the modern Persian language as so-called new agglutinate languages. Phonetic features are as follows: weak and fixed lexical accent on the last syllable, regressive vowel harmony, functioning the phrase accent instead of lexical, the minimum number of clusters at the beginning and the end of the words (consonant overlap is observed only in some recent loanwords), the minimum number of diphthongs and their rudimentary nature. Lexical-derivative features are as follows: word compounding as the leading method of creating new words without changing their forms, a special class of compound words - complex verbs with incorporated noun, reduplication as a way of creating new words, the prevalence in everyday colloquial speech of verbal and in written style of participle chains, a large number of participles, which are widely used instead of the clause. Morphological features are as follows: independent stem-root, slight structural separation of stem-root and affixes, lack of division of words into subclasses by stem classes (declensions and conjugations), numerous class of clitics, postposition r?, the minimum number of prefixes and a great number of suffixes, isolated and independent nature of affixes, the possibility of their distant use and so called group affixing, optional nature of some morphological markers. Syntactic features are as follows: isolated functioning of syntactic forms of utterance, the absence of syntactic agreement, special way of semantic coordination a subject and a predicate, the importance of the topicalization for the communicative arrangement of utterance, the final position of the verb in the sentence. The analysis revealed that most of above linguistic features were not observed in Old Persian. However, already in Middle Persian at all levels one can find the elements specific to agglutinate languages. The structure of the Persian language, from the end of I century BC, shows a strong tendency to change its own language type. It is obvious that the Persian language during the period from ancient to modern changed its fusion morphological type to agglutinative. Moreover, the active development of certain categories indicates that the process of morphological formation of the Persian language still continues.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Іван Петрович
2. Bondarenko I.P.

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.02, 10.02.13

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тищенко Костянтин Миколайович
2. Тищенко Костянтин Миколайович

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Манакін Володимир Миколайович
2. Манакін Володимир Миколайович

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01, 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яворська Галина Михайлівна

2. Яворська Галина Михайлівна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.15

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Рибалкін Валерій Сергійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Рибалкін Валерій Сергійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.